

2. Мислива О. О., Москалець А. П. Інноваційні методи стрілецької підготовки поліцейських в умовах реформування системи МВС України // Підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України : зб. матеріалів II міжнар. наук.-прак. конф. (м. Харків, 21 квітня 2017 р.). Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2017. С. 205.

3. Про затвердження Інструкції із заходів безпеки при поведженні зі зброєю : наказ МВС України від 01.02.2016 № 70 // Ліга:Закон : правовий портал. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE28380.html (дата звернення: 10.11.2019).

Одержано 19.11.2019

УДК 347.9

Вікторія Юріївна СТУПКА,

курсант групи Ф2-405 факультету № 2

Харківського національного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Олексій Валерійович САЛМАНОВ,

викладач кафедри кримінального процесу

та організації досудового слідства факультету № 1

Харківського національного університету внутрішніх справ

ТИПОВІ ПОМИЛКИ ТА ПРОБЛЕМИ СЛІДЧИХ, ПРОКУРОРІВ ТА ОПЕРАТИВНИХ ПРАЦІВНИКІВ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ

Потрібно зазначити, що дана проблема є досить актуальною. Адже, правильність проведення негласних слідчих (розшукових) дій (далі НС(Р)Д) є надзвичайно важливим питанням в провадженні, від правильності проведення буде залежати допустимість доказів та подальший успіх даного провадження. Необхідно звертати особливу увагу на порядок отримання доказів слідчим та прокурором під час досудового розслідування та ретельно з'ясовувати, чи в порядку, передбаченому положеннями Кримінального процесуального кодексу України (далі КПК України), отриманий той чи інший доказ в кримінальному провадженні.

Перш за все необхідно визначити що проведення НС(Р)Д в кримінальному провадженні регулюється КПК України, Законами України «Про оперативно-розшукову діяльність» та «Про державну таємницю». Окремим документом, який регламентує порядок проведення НС(Р)Д є Інструкція про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні, затверджена спільним наказом Генерального прокурора України, міністра внутрішніх справ України, головою Служби безпеки України, головою Адміністрації державної прикордонної служби України, міністром фінансів України, міністром юстиції України 16.11.2012 року № 114/1042/516/1199/936/1687/5 [1–3].

Типовою помилкою слідчих та працівників оперативних підрозділів під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій є оформлення отриманих внаслідок НСРД даних у відповідних протоколах. Саме на оформлення протоколів про хід і результати негласних слідчих (розшукових) дій необхідно звертати особливу увагу. Відповідно до ст. 252 КПК України фіксація ходу і результатів негласних слідчих (розшукових) дій повинна відповідати загальним правилам фіксації кримінального провадження, передбаченим цих Кодексом. За результатами проведення негласної слідчої (розшукової) дії складається протокол, до якого в разі необхідності долучаються додатки. Тобто дана стаття відсилає нас до ч. 1 ст. 104 КПК України де вказується що у випадках, передбачених цим Кодексом, хід і результати проведення процесуальної дії фіксуються у протоколі. Отже, в протоколі НС(Р)Д повинно бути зафіксовано хід даної процесуальної дії. Проте, частою помилкою слідчих є складання протоколу про результати негласної слідчої (розшукової) дії і не фіксування в протоколі НС(Р)Д ходу даної процесуальної дії. Тобто, слідчі не відображають перебіг всієї процесуальної дії, а зазначають лише результати які було отримано під час її проведення [2].

Як приклад, можемо взяти такий вид НС(Р)Д як контроль за вчиненням злочину. Досить часто не вказують хто конкретно з оперативних працівників чи залучених спеціалістів встановлював на дану особу спеціальне аудіо-, відеоспостережне обладнання та хто конкретно знімав обладнання з особи, яка залучена до конфіденційного співробітництва. Не зазначається маршрут, яким особа залучена до

конфіденційного співробітництва пресувалася від оперативного підрозділу на зустріч з особою щодо якої проводиться контроль за вчиненням злочину та не вказується маршрут її повернення до оперативного підрозділу.

Також не менш важливою помилкою є відсутність ухвали слідчого судді на здійснення аудіо- та відеоконтролю, фотографування та застосування спеціальних технічних засобів для спостереження під час здійснення контролю за вчиненням злочину.

Розглянемо такий вид НС(Р)Д, як аудіо-, відеоконтроль особи. Слідчий пише клопотання про дозвіл на проведення даного виду НС(Р)Д щодо громадянина А на що йому надається ухвала слідчого судді відповідно до ст. 260 КПК України. В ході проведення даного аудіоконтролю особи слідчий отримує відомості розмов які стосуються кримінального правопорушення (як приклад) громадянина А та розмов громадянина Б, що заносить в протокол. Тут і виникає типова помилка, адже, якщо дозвіл був наданий лише на аудіоконтроль громадянина А, то відомості які отримані щодо громадянина Б і також занесені до протоколу є незаконними та порушують його конституційні права на таємницю листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції та не втручання в особисте і сімейне життя відповідно до ст. 31 та 32 Конституції України і такий протокол НС(Р)Д є недопустимим [2; 3].

Для прикладу на вищевикладену проблему також можна привести такий випадок, у кримінальному провадженні, яке розслідується за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 307 Кримінального кодексу України, проводиться такий різновид негласних слідчих (розшукових) дій, як аудіо-, відеоконтроль особи. На відео зафіксовано, як особі, яка виступає безпосереднім покупцем наркотичних засобів в іншої особи, остання збуває наркотичний засіб, водночас на відео видно, як дві невстановлені особи за допомогою пристосованих засобів незаконно проникли до салону автомобіля та надалі зникли на вказаному транспортному засобі у невідомому напрямку. Слідчий може використати вказаний протокол та додатки до нього лише у провадженні щодо фіксації незаконного збуту наркотичного засобу. У провадженні за фактом заволодіння транспортним засобом прокурор або слідчий матиме лише уявлення, тобто

інформацію про існування доказів на підтвердження вини конкретних осіб, проте використати їх він не в змозі, адже дані докази стануть не допустимими в провадженні щодо заволодіння транспортним засобом. КПК України не дає відповіді на питання, що робити органу досудового розслідування у вказаній ситуації. Згідно з ч. 3 ст. 254 КПК України виготовлення копій протоколів про проведення негласних слідчих (розшукових) дій та додатків до них не допускається і дозвіл на аудіо-, відеоконтроль особи надано лише в рамках кримінального провадження яке стосується збуту наркотичних засобів. Тобто якщо ми використаємо даний протокол в іншому кримінальному провадженні це буде помилкою, адже дані докази не є допустимими та належними згідно КПК України. В даному випадку є також проблема в законодавстві [4; 5].

Таким чином, з вищевикладеного можна зробити висновок що на практиці слідчими, оперативними працівниками та прокурорами не приділяється належна увага до правильності проведення та контролю за виконанням негласних слідчих (розшукових) дій в відповідності до КПК України. Проте не можемо відкидати той факт, що положення кримінального процесуального законодавства України, які стосуються інституту негласних слідчих (розшукових) дій, потребують доопрацювання.

Список бібліографічних посилань

1. Конституція України : закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР : ред. від 21.02.2019 // База даних (БД) «Законодавство України» / Верховна Рада (ВР) України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/254к/96-вр> (дата звернення: 16.10.2019).

2. Кримінальний процесуальний кодекс України : закон України від 13.04.2012 № 4651-VI : ред. від 18.10.2019 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (дата звернення: 16.10.2019).

3. Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні : наказ Ген. прокуратури України, МВС України, Служби безпеки України, Адміністрації держ. прикордон. служби України, М-ва фінансів України, М-ва юстиції України від 16.11.2012 № 114/1042/516/1199/936/1687/5 // БД «Законодавство

України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0114900-12> (дата звернення: 16.10.2019).

4. Сердюк А. В. Процесуальні аспекти проведення аудіо-, відеоконтролю особи як різновиду негласних слідчих (розшукових) дій. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Юридичні науки.* 2016. Вип. № 3, Т. 2. С. 126–127.

5. Лазоренко Є., Помаз Я. Деякі проблеми використання протоколів проведення негласних слідчих (розшукових) дій та додатків до них. *Підприємництво, господарство і право.* 2019. Вип. № 4. С. 262–263.

Одержано 19.11.2019

УДК 342.951:351.82

Крістіна Павлівна ТИМЧЕНКО,

курсант групи ФЗ-202 факультету № 3

Харківського національного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Вадим Сергійович СЕЛЮКОВ,

доцент кафедри поліцейської діяльності

та публічного адміністрування факультету № 3

Харківського національного університету внутрішніх справ,

кандидат юридичних наук, доцент

ОРГАНІЗАЦІЯ КІНОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У ДЕРЖАВНІЙ ПРИКОРДОННІЙ СЛУЖБІ УКРАЇНИ

Відповідно до Інструкції з організації кінологічного забезпечення в Державній прикордонній службі України, затвердженої наказом МВС України від 26.03.2018 № 234 кінологічне забезпечення – це комплекс заходів з підготовки та використання інспекторів-кінологів із службовими собаками для виконання завдань з охорони державного кордону та прикордонного контролю, а також розведення, вирощування, утримання службових собак в органах та підрозділах Держприкордонслужби. Тобто під кінологічним забезпеченням розуміється саме організація та забезпечення несення інспекторами-кінологами служби зі спеціальними засобами та відповідною підготовкою.